

Ein anerkjennande kultur i SFO

Eit miljø som fremjar leik, vennskap og fellesskap for alle barn, stiller krav til omsorgskulturen i SFO. Her er mellom anna anerkjening sentralt.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 05.07.2023

SFO skal støtte utviklingen av trygge og gode relasjonar barna imellom, mellom barna og personalet og mellom personalet og barnas foreldre.

[Rammeplan for SFO](#)

Behovet for anerkjening er eit av dei mest grunnleggjande psykologiske behova vi menneske har. Å anerkjenne andre menneske handlar om å vise gjennom ord og handling at vi ser, høyrer, respekterer og set pris på det andre gjer i kvardagen. Når vi anerkjenner kvarandre, kan alle oppleve at dei er verdifulle.

Kva er anerkjening?

Teoriar om anerkjening seier mellom anna at anerkjening er det vi menneske treng mest. Dette handlar om litt meir enn den mest kvardagslege betydninga av anerkjening, der anerkjening ofte er synonymt med ros. Éin teori trekkjer fram tre typar anerkjening vi treng å erfare: kjærleik, rettar og sosial verdsetjing.

- Gjennom anerkjening i form av kjærleik opplever vi omsorg og varme og knyter band til andre.

- Gjennom anerkjening i form av rettar opplever vi at vi har rettar og plikter i samfunnet.
- Gjennom anerkjening i form av sosial verdsetjing erfarer vi at evnene, kunnskapane og kompetansane våre blir etterspurde og verdsette i samfunnet.

Ei anna forståing av anerkjening handlar om omsorg, varme og empati i nære relasjonar, noko som er avgjerande for sunn sjølvutvikling og psykisk helse.

Tydeleg og god kommunikasjon med både barn og foreldre, og mellom tilsette, er viktig for god dialog og godt samarbeid og for at alle skal kunne delta aktivt. De som jobbar i SFO, jobbar for å realisere behovet for anerkjening både hos dykk sjølve og hos andre.

Korleis kan personalet anerkjenne barna?

De som jobbar i SFO, har mange gode høve til å anerkjenne barna, slik at dei kjenner seg verdsette. Dette kan de gjere ved å

- skape gode relasjonar til barna
- møte barna med å vise omsorg, varme og empati
- skape eit inkluderande fellesskap der barna får lov til å vere seg sjølve
- leggje til rette for at barna kan bruke interessene sine
- gi dei høve til å medverke

Skape gode relasjonar til barna

Dette er viktig fordi trivselen til barna blir påverka av korleis dei har det med vaksne. De kan skape gode relasjonar til barna ved å bli godt kjende med dei, og gjennom ord og handlingar vise at barna kan stole på dykk. Barn som har positive relasjonar til vaksne, har enklare for å lære og utvikle seg.

Møte barna med å vise omsorg, varme og empati

Vaksne som over tid viser barna at dei kan handtere kjenslene deira, til dømes glede, sinne og triste kjensler, bidreg til å styrkje barnas oppleving av seg sjølve. De kan handtere kjenslene til barna ved å vere bevisste på kva dei føler, hjelpe dei med å setje ord på kjenslene og lytte til det barna fortel om eigne kjensler.

Skape eit inkluderande fellesskap der barna får lov til å vere seg sjølve

Barn som skal lære og utvikle seg, må kjenne seg trygge på personalet og omgivnadene.

Leggje til rette for at barna kan bruke interessene sine

Dette krev at de planlegg for varierte aktivitetar som barna har føresetnader for å meistre og lykkast med.

Gi barna høve til å medverke

Alle barn har rett til å bli høyrde. Dette betyr at barn skal få seie kva dei meiner, bli lytta til og oppleve at meiningane deira blir tekne på alvor. Barn som opplever at personalet er interesserte i meiningane deira, lærer at synspunkta deira har ein verdi for andre.

Korleis kan personalet anerkjenne foreldra?

De som jobbar i SFO, møter foreldra jamleg. De kan anerkjenne foreldra på ulike måtar, mellom anna ved å

- sørge for at foreldra kjenner seg velkomne på SFO
- gi dei høve til å komme med innspel på innhaldet i SFO og vise at innspela blir verdsette
- avklare kva foreldra kan forvente av SFO, og kva SFO forventar av dei

Sørgje for at foreldra kjenner seg velkomne på SFO

Møt foreldra med ei vennleg haldning. Enkle handlingar som eit smil, ein tommel opp eller ei hyggjeleg tilbakemelding vil gi foreldra ei positiv oppleving.

Gi dei høve til å komme med innspel på innhaldet i SFO og vise at innspela blir verdsette

Dette kan føre til at foreldra tek ei aktiv rolle i tilbodet barna får i SFO. SFO kan involvere foreldra, til dømes gjennom dagleg kontakt og på ulike møtearenaer.

Avklare kva foreldra kan forvente av SFO, og kva SFO forventar av dei

Dette kan styrkje samarbeidet mellom dykk og foreldra, fordi begge partar veit kva dei kan forvente av kvarandre.

Korleis kan personalet anerkjenne kvarandre?

Kollegaer som hjelper og støttar kvarandre, bidreg til å byggje ein anerkjennande kultur. De kan anerkjenne

kvarandre ved å

- skape ein delingskultur der alle opplever at det er trygt å dele kunnskapar, ferdigheiter og erfaringar i kollegiet
- vise at innspel frå kollegaer i form av forslag, idear og ønske blir sette pris på
- skape ein kultur der de hjelper og støttar kvarandre

Skape ein delingskultur

Det er viktig at de er opne for å lære av kvarandre. Når andre verdset det vi bidreg med i eit fellesskap, utviklar vi eit positivt forhold til eigne eigenskapar og ferdigheiter. Når de deler og utvekslar erfaringar og kunnskap, bidreg de til å byggje ein god delingskultur.

Vise at innspel frå kollegaer blir sette pris på

Tilsette som opplever at det dei seier og gjer, blir verdsett av kollegaer, yter meir, er meir lojale og kreative og trivst betre på jobben.

Skape ein kultur der de hjelper og støttar kvarandre

Dette kan motverke stress og uvisse og bidra til auka deltaking og innsats. Kvar enkelt kan bidra til å skape ein støttande kultur ved å gi ei hjelpande hand der det trengst, og ved å ta godt imot kollegaer som ber om hjelp og støtte.

Referansar

Ingress

Jordet, A. N. (2020a). Anerkjennelse i skolen – det er altfor mange elever som strever. Bedre skole, 32(3), 50-55.

Teori om anerkjenning

Honneth, A., & Holm-Hansen, L. (2008). Kamp om anerkjennelse: om de sosiale konfliktenes moralske grammatikk. Pax.

Jordet, A. N. (2020a). Anerkjennelse i skolen – det er altfor mange elever som strever. Bedre skole, 32(3), 50-55.

Jordet, A. N. (2020b). Anerkjennelse i skolen: en forutsetning for læring. Cappelen

Damm akademisk.

Schibbye, A. L. (2020). Relasjoner: et dialektisk perspektiv på eksistensielle og psykodynamisk psykoterapi. Universitetsforlaget.

Korleis kan personalet anerkjenne barna?

Barne- og familiedepartementet. (2003). FNs konvensjon om barnets rettigheter. Vedtatt av De forente nasjoner 20. november 1989. Ratifisert av Norge 8. januar 1991. Revidert oversettelse mars 2003 med tilleggsprotokoller.

Jordet, A. N. (2020a). Anerkjennelse i skolen – det er altfor mange elever som strever. Bedre skole, 32(3), 50-55.

Jordet, A. N. (2020b). Anerkjennelse i skolen: en forutsetning for læring. Cappelen Damm akademisk.

Lie, J. H. (2020a). Medvirkning i møter om individuell opplæringsplan fra elever med lærevesker: En kvalitativ intervjustudie. Universitetet i Agder.

Lie, J. H. (2020b). Pupils with Special Educational Needs: Experiencing Recognition in Individual Subject Curriculum Meetings. Constellations.

Sandberg, K. (2020). Barns rett til å bli hørt. I N. Høstmælingen, E. S. Kjørholt & K. Sandberg (Red.). Barnekonvensjonen: barns rettigheter i Norge (4. utg.). (s. 98-130). Universitetsforlaget.

Korleis kan personalet anerkjenne foreldra?

Childre, A., & Chambers, C. (2005). Family perceptions of student centered planning and IEP meetings. Education and Training in Developmental Disabilities, 40(3), 217-233.

Lie, J. H. (2020a). Medvirkning i møter om individuell opplæringsplan fra elever med lærevesker: En kvalitativ intervjustudie. Universitetet i Agder.

Korles kan personalet anerkjenne kvarandre?

Jordet, A. N. (2020b). Anerkjennelse i skolen: en forutsetning for læring. Cappelen Damm akademisk.

Wennberg, A. (2019, 27. februar). Anerkjennelse er noe annet enn ros.

